

Τοῦ μ'λάρ' τσαλαπάτ'σιν τ'να τσ' ἤβγαλι τοῦ γόφου τσ' (τσαλαπάτ'σιν τ'να=τὴν ἔρριψεν κάτω) Λέσβ. "Εβγαλα τοῦ γόφου μ' Μακεδ.(Καστορ.) "Εχου πόνου μέσ'ς δού γουφὸ Θεσσ.(Ζαγορ.) Τοῦ 'δωκε μία κλοτσέα σὸ γουφὸ "Ηπ. (Χιμάρ.) Τὸν βάρισι 'ς τοῦ γουφὸ "Ηπ. (Ἰωάνν.) Πονῶ τοὺς γόφ-φους μου Ρόδ. Πιάστ' οὐ γόφους -ι-μ' κ' ἔβαλα ἓνα μπλάθρ' (= ἐμπλάστρον) Σκόπ. Ξεγοφιάστηκε ὁ γόφο μου Τσακων. (Χαβουτσ.) "Ορεγι τὸν ἐγγοφὸ ἐνι μοζοῦ (ἐδῶ στὸ γοφὸ πονῶ) Τσακων. (Μέλαν.) "Εμπαίτσε ὁ πούα ἀπὸ τὸν ἐγγοφὸ (βγήκε τὸ πόδι μου ἀπὸ τὸν γόφο) αὐτόθ. Τὸν ἄφινε νὰ λέη, γύριζε τὰ μάτια της ἀλλοῦ μὲ τὰ χέρια 'ς τοὺς γγοφούς Γ. Ξενοπ., Γυρισμ., 23. Δὲ μπορεῖ ἡ δόλια νὰ περπατήσῃ, τῆς πονάει ὁ γγοφός της Σ. Δάφνης, Ν. 'Εστ. 25 (1939), 739. || Φρ. Νὰ φάη τὸ κρεββάτι τσι 'όφοι σου! (ἀρὰ) Νάξ. ('Απύρανθ.) || Ποίημ.

Καὶ μόνα τὰ γυνὰ γοφά, σάρκα χωρὶς στολίδια, τοῦ λυγεροῦ κυπαρισσιοῦ ἡ σκιά χαϊδολογᾷ Ν. 'Εστ., 15 (1934), 51. Συνών. σ τ α ν ρ ῖ. β) Γενικῶς τὰ ὅστ'α τῆς λεκάνης καὶ τὰ περὶ τὴν ὀσφὺν μέρη τοῦ ἀνθρώπου σώματος πολλαχ.: Μὴ πουνᾶν τὰ γουφὰ Μακεδ. (Καστορ.) "Η ζώνη δένεται 'ς τοὺς γόφ-φους Κῶς. Τοῦ γ'νάξ' τοῦ μακρὸ φτάν' ὡς τ'ς γουφοὶ Σκιάθ. "Ομορφους 'όφ-φους θά'χη ἡ κόρη μας Νίσουρ. Μόκανε δυὸ ἐνέσεις 'ς τὸ ἓνα τὸ γουφὸ "Ηπ. (Αὐλότοπ.) Γιὰ νὰ πιράσῃ τοῦ ποντάμ', μπῆκε 'ς τοῦ γιρὸ ὡς τοῦ γουφὸ "Ηπ. (Κουκούλ.) γ) 'Ο μὴρὸς Εὐβ. (Κύμ.) "Ιος 'Ιων. (Σμύρν.) Στερελλ. ("Αμφ.) Φρ. "Ως πὺν νὰ σύρῃ τὸν ἓνα της γόφο, τὸν ἄλλο τὸ δρώει ὁ σκύλλος "Ιος. δ) Τὸ μέρος τοῦ ποδὸς ἀπὸ τὸ γόνυ καὶ κάτω Στερελλ. (Περίστ.): Δὲν ἔχ' ἀνάγ' αὐτὸς ἀπ' τοῦ πονδόσφιρον, γιατί ἔχ' γιρὰ γουφὰ κὶ βαστάει τ'ς καλαμιές π' τρώει ἀπ' τ'ς ἀλλ'νοὺς τ'ς παίχτις (καλαμὰ = κτύπημα εἰς τὴν κνήμην). ε) "Αρθρώσεις γενικῶς, ὁ ἄρμος Κάλυμν. — Λεξ. Βυζ.: Οἱ 'όφ-φοι τῶδ δαχτυλ-λιῶμ μου Κάλυμν. 3) Τὰ ἰσχία τοῦ πλοίου, τὸ μέρος τοῦ πλοίου ἀπὸ τὴν πρύμνην μέχρι τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς πλευρᾶς Ναύστ. Πειρ.— Α. Σακελλαρ., 'Εγχειρίδ. 'Αρμενιστ., 16, 524 — Λεξ. Δημητρ.: Δὲν κόλωσε καλὰ καὶ χτύπησε 'ς τὸ δεξιὸ γοφὸ Πειρ. Οἱ γοφοὶ τοῦ καϊκιῦ κάνουν νερὰ αὐτόθ. Συνών. τ ρ α β ῆ τ α, μ π ρ α τ σ ἄ λ ι. 4) 'Ο ἰχθύς Θύννος ὁ μακρόπτερος (Thynnus alalunga) τῆς οἰκογ. τῶν Θυννιδῶν (Thynnidae) 'Αντίπαξ. "Ηπ. (Παλάσ. Χιμάρ.) Κέρκ. ('Αργυρᾶδ. Κάβ. Σπαρτερ. κ.ά.) 'Ερεικ. Κεφαλλ. Λευκ. 'Οθων. Παξ. Πελοπν. (Μεσσην. Πυλ.) — Λεξ. Δημητρ.: 'Ο ἀδρεφός του ἐπνίγηκε καὶ τὸν ἐβγάλανε σὰ γόφο Παξ. 'Εκεῖ θὰ πιάκης γόφο σίγουρο 'Ερεικ. "Ερριξε δυναμίτη καὶ ἐπλέξαγε 'ς τὸν ἀφρὸ εἴκοσι κεφάλια γόφοι 'Οθων.

γόφω ἡ, ἀμάρτ. γόφον Μακεδ. (Βογαςτ.)

'Εκ τοῦ οὖς. γ ὁ φ ο ς.

'Η χωλαίνουσα ἐκ παθήσεως τῆς ἄνω ἀρθρώσεως τοῦ μηριαίου ὀστού.

γόφωση ἡ, Ναύστ.

'Εκ τοῦ 'Ελληνιστ. γ ὁ μ φ ω σ ι ς.

'Η διὰ σιδηροῦ γόμφου στήριξις τοῦ πηδαλίου τοῦ πλοίου. Συνών. β ε λ ὄ ν α 8, β ε λ ὄ ν ι 3.

γρὰ ἐπιφών. Πόντ. ('Αντρεάντ. Κερασ. Χαλδ.)

Λέξις πεποιημένη.

1) Κρότος, βοή, θόρυβος. 'Η λ. συνήθως λέγεται κατ' ἐπανάληψιν ἐνθ' ἄν.: Γρὰ-γρὰ βροντᾷ ὁ οὐρανὸς Κερασ. Ντ' ἐπαθέτην καὶ γρὰ-γρὰ ἐχάλασέτην τὸν κόσμον; (τί ἐπάθατε

καὶ γρὰ - γρὰ ἐχάλασατε τὸν κόσμον;) Χαλδ. 2) 'Επιρρηματ., ταχέως: Τὸ καράβιν πάγει γρὰ - γρὰ (= ταχέως) Κερασ. Τὸ ἄλογον γρὰ - γρὰ ἐπῆγεν κ' ἔρθεν (= ταχέως) αὐτόθ.

γράβα ἡ, πολλαχ. καὶ Τσακων. (Καστάν. Μέλαν. Πραστ.) γράβα 'Απουλ. (Μαρτ.) Σαλαμ. σγράβα Εὐβ. (Αἰδηψ.) γράδα Ζάκ. "Ηπ. (Κουκούλ. Πλατανοῦς.) Θεσσ. ('Αργιθ. Κρήν.) Πελοπν. (Μονεμβασ.) Στερελλ. ('Ακαρναν. 'Αμφιλοχ. Εὐρυταν. Λεπεν. Ναύπακτ. Σπάρτ.)—Δ. Λουκόπ., Γεωργ. Ρούμελ., 294 ἀγράβα Στερελλ. ('Αρτοτ.) ἀγράδα Στερελλ. (Ναύπακτ. Περίστ. Τριχων.) σγράπα Πελοπν. (Γαργαλ. Δυρράχ.) χράπα Μακεδ. ("Ανω Κώμ. Γήλοφ. Καταφύγ.) Πελοπν. (Δάλ.)

'Εκ τοῦ 'Αλβαν. grabë = ρωγμή. Βλ. καὶ Π. Φουρίκ., 'Αθηνᾶ 43 (1931), 27. Πβ. καὶ 'Ησυχ. «γραβάν» σκαφίον, βόθρον». 'Ο τύπ. γ ρ ἄ δ α κατὰ παρετυμ. ἐκ τοῦ γ ρ ἄ δ ο.

1) Ρωγμή, σχισμὴ μεγάλη ἢ μικρὰ ἐντὸς βράχου, λίθου, στανίδος, δένδρου ἢ ἐδάφους Εὐβ. ('Αγία "Ανν. Κύμ. Στρόπον.) Ζάκ. "Ηπ. (Θεσπρωτ.) Θεσσ. ('Αργιθ.) Κέρκ. Λευκ. Μακεδ. ("Ανω Κώμ. Γήλοφ. Καταφ.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Γαργαλ. Δυρράχ. Δάλ. Οἶν.) Σάμ. Στερελλ. ('Ακαρναν. 'Αρτοτ. Λεπεν. Ναύπακτ. Τριχων.) Τσακων. (Καστάν. Μέλαν. Πραστ. Τυρ.)—Δ. Λουκόπ., ἐνθ' ἄν.: Πιάστ' ἄ' τοῦ πόδ' τ' σὶ νιὰ γράβα κὶ τσακίστηκε Στρόπον. 'Απὸ 'κεῖνο τὸ μέρος εἶναι οὐλο γράδες ὁ τόπος Ζάκ. 'Επάτ'σε τ' ἄλλογο σὲ νιὰ γράβα καὶ τσάξ'σι τὸ ποδάξ' τ' Λευκ. 'Ετρώπωσ' ἡ ἄλ' ποῦ σὲ νιὰ γράβα καὶ τ'ν ἔχασα αὐτόθ. 'Εκεῖνος εἶχε μπημένο τὸ ραβδί του σὲ νιὰ γράβα καὶ κρατούτανε νὰ μὴν πέσῃ κάτω Βούρβουρ. Λάγαξι σὶ νιὰ γράβα (λάγαξι = παρέμενε συνεσταλμένος, φοβισμένος) 'Αγία "Ανν. Κιὰ νὰ ῥ' ἐρέσερε τάσ' τοῦ γράβε π' ἐγκζούφτε! (ποῦ νὰ τῇ βρῆς μέσα στὶς γράβες, ὅπου κρύφτηκε!) Πραστ. Τὰ εἴ'τα ἀπὸ τοὺς ἄρρωστοι σ' ἡγ'κι ἀνεμούκουντε τοῦ γράβε (τὰ ροῦχα τῶν ἀρρώστων τὰ πετοῦσαν στὶς τρυπες τῶν βράχων) Τυρ. 'Εβαλε τὸ μάτι του 'ς τὴν ἀγράβα καὶ τήραε μέσα 'Αρτοτ. 'Εχ' ἀγράδης ἡ πόρτα κὶ φέρῃ' πουλὸ κρούον Τριχων. 'Ανάμεσα 'ς τὶς πέτρες ὅπου τυχαίνει γράδα θὰ μπηγῶ καὶ ξυλόσφηνες Δ. Λουκόπ., Γεωργ. Ρούμελ., 294. β) Στενὴ χαράδρα "Ηπ. (Μαργαρ.) Πελοπν. (Δίβρ.) — Λεξ. Δημητρ.: 'Η γίδα ἔπεσε σὲ γράβα Μαργαρ. 'Εχώθηκε ἡ γίδα σὲ νιὰ γράβα Δίβρ. γ) Βαθὺς ὀρμίσκος Ζάκ. 2) Σπήλαιον "Ηπ. ('Αγία Κυριακ. Θεσπρωτ. Κρυοπ. Μαργαρ. Πρέβ. Σαμωνίβ. Σούλ.) Κέρκ. Παξ.: 'Σ τὴν τρανὴ τὴ γράβα π' ἔεις κρύψ' τὴν προῖκα σ' νὰ πᾶς νὰ ἰδ'ς μὴ στάξ' (τρανὴ = τρανή, μεγάλη) Κρυοπ. "Ητανε δυὸ τρεῖς κοπέλες κ' ἐβγάνανε πηλὸ κ' ἔπεσε ἡ γράβα καὶ πλάκωσε τὴ μιὰ Παξ. Διάκαμαν καὶ βήκαμαν 'ς τὴ γράβα καὶ βρήκαμαν 'να κρινὶ μελίσσ' (κρινὶ = κυψέλη) Μαργαρ. Συνών. γ κ ρ ὀ τ α, μ π ι σ τ ι ρ ῖ ἄ, σ π ῆ λ α, σ π η λ ῖ ἄ. 3) Βράχος, λίθος μέγας Ζάκ. "Ηπ. (Τσαμαντ.): 'Επῆγε ἔρριζα 'ς τὴ γράδα καὶ τοῦ δίνει τοῦ λαγοῦ ἓνα σθάρο καὶ τὸ φέρνει ξύσου 'ς τὴ μύτη (ἔρριζα = σύρριζα, ξύσου = ἀκροθιγῶς) Ζάκ. 4) Εἶδος χοροῦ "Ηπ. (Κουκούλ.): Θέλου νὰ μ' πάριτι πρῶτα τ' γράβα κ' ὅστιρα κανένα ἄλλον χουρό.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γκράβα 'Αττικ. Γράβες Κέρκ.

γραβαλιὰ ἡ, Στερελλ. (Ξηρόμ.)

'Εκ τοῦ οὖς. γ ρ ἄ β α λ ο (Π) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι ἄ.

1) Πετριά. 2) Μεταφ., ἔμμονος ιδέα.

